

Visszhang

Vermes Ernő hetilapja

GAZDASÁGPOLITIKAI ÉS TÁRSADALMI UJSÁG

A Kormányzó Úr

rádiószózatának hatása alatt áll az egész ország. Megnyugvást keltettek és önbizalmat fakasztottak mindenkiben az államfő szavai. Megszűnt a lidérenyomás, mely heteken át rajta ült a lelkeken. A Kormányzó Úr szavai után tisztán áll előttünk a kormányzat elhatározása, Törvényes eszközök, alkotmányos út, a rendet és nyugalmat ebben az országban büntetlenül senki sem fogja megzavarni. Sulyosan vét hazája ellen mindenki, aki ma az egységet megbontva, széthúzásra iggat.

Ezeket mondta Magyarország kormányzója és a nép tisztelettel és hálával fogadta az atyai intelmeket. Szóba került Békés vármegye közgazgatási bizottságának ülésén is a Kormányzó Úr rádiószózata. Geiszt Gyula tette szavá és hozzáfűzte, hogy erre a beszédre igazán nagy szükség volt és aki ezért a beszédért nem érez hálát a Kormányzó Úr iránt, az nem méltó a magyar névre, az hazááruló.

Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán reflektált Geiszt Gyula felszólalására. Bizonyos az — mondotta — hogy ezt a szózatot minden magyar a legnagyobb tisztelettel és megnyugvással fogadta egész Magyarországon. Ez a szózat alkalmas arra — mondotta tovább a főispán — hogy az indokolatlan hisztériából származó és szándékos rosszakarattal felkeltett nyugtalanságot lecsillapítsa. Mindannyian csak a legnagyobb hálával fogadhatjuk a legmagasabb helyről jött szózatot.

Lelkes éljenzés és taps követte a főispán szavait.

A halálos kimenetelű csabai körülmételés ügye a törvényszék előtt

*Rá akart ijeszteni családjára,
megmérgezte
magát és meghalt
egy gyulai kötőgyári munkásnő*

A halál szele sivitott végig szerdán este a gyulai Columbia textilárugyár munkatermein. Meghalt egy fiatal munkásasszony, aki mérget ivott, hogy öngyilkossági kísérletével ráijesszen családjára, de a mérreg nem ismert tréfát és percek alatt kioltotta a meggondolatlan fiatal nő életét.

Szerdán délután hat órakor a rendes időben munkába állt Kovács Mihályné született Farkas Katalin huszonegyéves kötőgyári munkásnő, Farkas Jenő ügyességi altiszt leánya. De alig kezdte meg a munkát, bement a gyárvezetőséghez és fontos dolgára hivatkozva, rövid időre távozási engedélyt kért. Nyolc órakor jött vissza, a férje Kovács Mihály kíséerte el a gyár kapujáig és amint

a portás bebocsátotta, nyomban munkahelyére ment. Itt társnőivel beszélgetve munkához látott, majd *valamint ivott egy pohárból és amint lenyelte a folyadékot, így szólt a mellette dolgozó leányokhoz:*

— Ha rosszul találnék lenni, tegyetek vizes borogatást a homlokomra.

Azután kiment a munkateremből. Amikor feltűnt hosszas elmaradása, a munkásnők keresésére indultak. Csakhamar rá is akadtak, ott feküdt eszméletlenül az *illemhelyek folyosóján.* Eleinte azt hitték, hogy rosszul lett a fiatal asszony, akit szivbajosnak ismertek. Levitték a földszinten levő portásszobába és ott próbálták élesztgetni. Nyomban telefonáltak

JÓ CIPŐ

SZÉP DIVATÁRU

GOLDBERGER-nél

a mentőkért és orvost is hívtak, de mire a közelben lakó dr. *Friedmann* Bernát orvos a gyárba érkezett, az öngyilkos asszony már halott volt.

Csakhamar megjelentek a gyárban a szerencsétlen asszony szülei, eljött fiatal férje is, mindössze pár hónapos házasságok voltak és a szerencsétlen emberek kezüket tördelve, értetlenül álltak a halott asszony mellett. Az öngyilkos nem hagyott hátra búcsulevelet, tettének okát hozzááartozói semmivel sem tudják megmagyarázni. Az öngyilkosság okára nézve mindössze az ád valamennyi támpontot, hogy a fiatal házaspár között féltékenységi jelenetek fordultak elő és nem lehetetlen, hogy egy ilyen jelenet után akart a fiatal és meggondolatlan asszony egy öngyilkossági kísérlettel hozzátár-

tozóira ráijeszteni. A kísérlet — sajnos — jobban sikerült, mint ahogy tervezte és életével fizetett meggondolatlanságáért.

A megejtett hatósági szemle után Kovács Mihályné holttestét a kórház halottas kamrájába szállították és a csütörtökön meg-ejtett boncolás során megállapítást nyert, hogy gyümölcsfapertezéshez használni szokott nikotinnal mérgezte meg magát, amit egy őrizetlen pillanatban szerzett apjának kamrájából. Miután nem kétséges, hogy öngyilkosság történt, az ügyészség megadta a temetési engedélyt és a tragikus körülmények közt elhalt fiatal asszonyt pénteken délután 5 órakor temették el a szentpál-falvai Bem ucca 11. sz. alatti lakásáról pályatársnőinek és ismerőseinek nagy részvéte mellett.

senki sem akarja lebecsülni és igaza van Nádudvarynak, amikor megállapítja magáról, hogy „elég hosszú újságírói multam után is inkább vagyok egy nyomdának becsületes vezetője, mint becstelen újságíró.”

Ezt Nádudvary mondja önmagáról, mi csak annyit mondunk, hogy aki újságíró, az ne legyen ugyanakkor mozi, nyomdász, ingatlanszármazékos, szóval ne legyen egy személyben üzletember is, mert ez sokat, nagyon sokat levon az újságírói tevékenység komolyságából. Sajnos, ez a szerkesztő-típus, melyet Nádudvary ur képvisel, ujabban nagyon elszaporodott nálunk és égető szükség van az újságíró kamarára, hogy véget vessen ennek a visszás állapotnak.

A továbbiakban pedig majd találkozunk — a bíróság előtt.

Válasz Nádudvary Mihály „Gyomai Visszhang”-jára

Nádudvary Mihály, a gyomai közéletszabadalmazottpurifikátora nagyon szívére vette a gyomai közállapotokkal foglalkozó cik-künköt és „Gyomai Visszhang” címmel újabb pamfletet adott ki, melyben ismét támadást intéz *Nemerey* Péter ellen, azokivül korcsmai hangú, durva sértésekkel illeti a „Visszhang”-ot és annak felelős szerkesztőjét.

Ezt a piszkolódo nyomtatványt több példányban elküldte Gyulára is és ez kényszerít bennünket arra, hogy jobb izlésünk ellenére, foglalkozzunk vele.

Mindenekelőtt bejelentjük, hogy a bennünket érintő valótlan és sértő tényállítások miatt 1839—1938. sz. alatt bűnvádi feljelentést tettünk Nádudvary Mihály gyomai nyomdász ellen.

Megnyugvással vesszük tudomásul, hogy ő is sajtópert indított ellenünk, mert azzal alkalmat nyújt nekünk arra, hogy a bíróság előtt is bebizonyítsuk a cikkünkben foglalt tényállítások valóságát.

Polémiába Nádudvary Mihállyal nem bocsátkozunk. Ferdítései kö-

zül csak egy-kettőre kívánunk itt rámutatni. Azt kérdezzük, miért takarózik azzal az egyoldalú jegyzőkönyvvel, melyet megbízottai a *Nemerey* Péter elleni ügyben felvettek? Miért nem tette közzé azt a jegyzőkönyvet is, amelyet ugyanezen ügyben *Nemerey* Péter megbízottai állítottak ki? És ha oly büszkén állítja, hogy őt a *Nemerey*-ügyben nem diszkvalifikálták, miért hallgat arról a becsületügyi eljárásról, amelyet a *Nemerey*-üggyel kapcsolatban közte és *Wagner Márton* közt felmerült lovasias ügyben folytattak le és miért nem hozza nyilvánosságra ennek a becsületbíróságnak az ítéletét?

Az érzékeny lelkű Nádudvary Mihály, aki portyázó röpirataiban oly nagy hidegvérrel gázol mások becsületébe, megsértődött azért, hogy cikkünkben „volt nyomdász”-nak tituláltuk. Ebben ugyan semmi sértés nincsen, de szívesen helyreigazítjuk. Nádudvary ur nem volt nyomdász. Hanem mint a tündérmesékben mondják, hol volt, hol nem volt. Régebben volt, aztán évekig nem volt, most újra az. A nyomdászmesterséget igazán

Tavasza cipőt, harisnyát, minden-mű divatárut olcsón, nagy választékban a TANAI divatházában Gyulán. Merkúr bevásárlási helye.

Hallotta? . . .

— hogy szombaton, április 16-án kezd meg békéscsabai vengéjátékát a Bányi-féle kamaraszintársulat, *Dario Nicodemi* „Tökmag” c. vigjátékával. A társulat titkára már megkezdte a bérletgyűjtést.

— hogy a múlt vasárnapon egy-másután kétszer ugrott a Körösbe B. L. békéscsabai műszerész. A makacs öngyilkosjelöltet mindkétszer kimentették.

— hogy vasárnap délelőtt nyílt meg ünnepélyes keretek közt a békéscsabai fotókiállítás, amelyen érdekes és szép anyaggal vannak képviselve Békéscsaba, Szeged és Miskolc amatőr fényképészei.

— hogy rövidesen meteorológiai állomást állítanak fel Gyulán, melyet bekapcsolnak az Országos Meteorológiai és Földmágnesei Intézet hálózatába. A város képviselőtestülete a legutóbbi közgyűlésen 300 pengő szavazott meg a szükséges műszerek beszerzésére.

A békéscsabai ortodox metsző halálos körülméletési ügye

Stern Dávid mágyarbánhegyesi terménykereskedőnek fia született a múlt évi december havában. A gyermek a békéscsabai városi kórház szülészeti osztályán született és december 30-án hajtotta végre rajta a rituális körülméletést **Waltner Mihály** a békéscsabai ortodox izraelita hitközség metszője. A gyermek két és fél nappal a rituális műtét után **vérmérgezésben meghalt**, ezért került a metsző most a gyulai törvényszék büntetőtanácsa elé, mely dr. **Juhász Imre** törvényszéki bíró elnöklése alatt tárgyalta az ügyet.

Waltner Mihály vádlott azzal védekezett, hogy nem érzi bűnösnek magát, 35 éve metsző, Békéscsabán 1909 óta foglalkozik rituális körülméletések végzésével. Csabán 562 esete volt és sohasem származott baj belőle. Elmondta a szerencsétlenül végződött körülméletés lefolyását.

Dr. **Ravasz Antal** kórházi ségedorvos volt az első tanu. A gyermek egészségesen született, kissé gyenge volt, a szülés megviselte. Tanu a körülméletést december 30-án nem tartotta tanácsosnak, mert a gyermeknek sárgasága és szájpénésze volt, de állapota lényegesen javult. Mint érdeklődő végignézte a körülméletést és azt tapasztalta, hogy **sterilitás szempontjából lehetetlen olyan kézzel a műtétet végrehajtani, mint azt a vádlott végezte. A vádlott körmei sem voltak tiszták.** A gyermekén a műtétet követő napon már mutatkoztak a vérmérgezés súlyos tünetei.

Vallomására megeskették.

Csáki Eszter szülész az utolsó tanu, hogy a kórházban nem tanácsolták a körülméletést, mert

a gyermek sárgaságban szenvedett. Ő kísérte ki a kórházból a gyermeket és ő is vitte vissza, magát a műtétet nem látta.

Vallomására letette az esküt.

Stern Dávid terménykereskedő, az elhalt csecsemő atyja, úgy találta, hogy a metsző éppen úgy végezte a körülméletést, amint ő azt előzőleg igen sok esetben látta. Szerinte a metszőt nem terheli mulasztás, **a vádlott megbüntetését nem kívánja.** Az orvos nem tett előtte olyan kijelentést, hogy a gyermeket nem lehet körülméletelni, a lakásban azt mondta dr. **Ravasz**, hogy meg lehet csinálni a körülméletést.

Szembesítés után úgy Stern, mint dr. **Ravasz** megmaradt vallomása mellett.

Dr. **Vértes Andor** védő a tanu megesketését kérte, amit dr. **Schröder Gábor** hevesen ellenzett. A vallomás — mondotta — nem felel meg a valóságnak és előre láthatólag a többi tanuk is így fognak vallani. **Itt egy előkészített mentőakció folyik és kénytelen lesznek — mondotta az ügyész — a hamis tanuk ellen eljárást indítani.**

A bíróság úgy határozott, hogy a tanu megeskétése tárgyában később fog dönteni.

Gutmann Márton 73 éves csabai tollkereskedő szintén mentővallomást tesz a vádlott mellett, valamint **Stern Armin** is, akinek házában a körülméletési szertartás lefolyt.

A három tanut **nem eskette meg a bíróság**, mert vallomásukat aggályosnak találta.

Dr. **Karoliny Lajos** egyetemi magántanár szakértői véleményében arra utalt, hogy **sulvos fer-**

tőzés következett be az újszülöttnél, amit előidézhettek a kés, melyen gennykel ő bacillusokat találtak, továbbá a kéz hiányos fertőtlenítése is, de a vádlott szájából bajuszától és szakállától is származhatott a seb megfertőzése.

Dr. **Schröder** kir. ügyész változtatlanul fenntartotta a vádat, míg dr. **Vértes** védő arra utalt, hogy a vádlott pontosan az egyház rituális előírásai szerint végezte feladatát, tehát nem terheli őt gondatlanság. Felmentő ítéletet, vagy enyhe büntetést kér.

Délután fél négy órakor hirdette ki az elnök a törvényszék ítéletét, mely szerint **bűnösnek mondotta ki Walter Mihály vádlottat egyrendbeli gondatlanságból okozott emberölés vétségében és ezért 100 pengő pénz büntetésre ítélte.** A gondatlanságot a sterilizálási eljárás tökéletlenségében és a kéznek tisztatlanságában látta fennforogni a bíróság. Az ítélet jogerős.

Hallotta? . . .

— hogy a Frontharcos Szövetség gyulai főcsoportja múlt szombati társasvacsoráján melegen ünnepelték a jubiláló dr. **Varga Gyula** polgármestert, a most kinevezett Hegyi András számvevősegi tanácsost, az aranykoszorús Stéberl Andrást, az oklevéllel kitüntetett Volent Andrást, az áldozatkész **Schneider József** ecetgyárost és a vitézzé avatott **Emhő Ferencet**.

— hogy a Békésvármegye egészségügyi szolgálatára szánt Röntgenautó három hét múlva útnak indul és megkezdí működését a vármegyében.

— hogy szerdán délután újabb munkásvonaton indult Békéscsabáról Németországba. A vonatnak nyolcszáz utasa volt, háromszáz Békés és ötszáz Csanád vármegyéből. A munkások bucsúztatásánál megjelent **Ricsóy-Uhlarik Béla** főispán és felesége is.

Szerencsés ügyfeleink
a legutóbbi két húzáson
egymásután 2-szer nyerték
a 100.000 P-s
főnyereményt

P 100.000 főnyereményt a 25.966 számmal,
P 100.000 főnyereményt a 81.522 számmal.

FRENKEL BANKHÁZ

B É K É S C S A B A

M. kir. osztálysorsjáték főárusítója
„Csaba” Hiteliroda központja. Telefon: 4-46.

Ugyancsak ügyfeleink nyerték a korábbi játékokon:

P	200.000 főnyereményt a	14.925 számú,
P	35.000 főnyereményt a	17.926 számú,
P	30.000 főnyereményt a	39.379 számú,
P	20.000 főnyereményt a	78.120 számú,
P	20.000 főnyereményt a	69.529 számú,
P	10.000 főnyereményt a	38.449 számú,
P	10.000 főnyereményt a	13.752 számú

sorsjegyekkel és még számos nagy nyereményt.

Hölgyek és urak!

Egy próbarendelés meggyőzi Önöket, hogy legszebb szabású ruhák olcsón, kellemes fizetési kedvezmények mellett

IRIMY és OLLÁRY
uriszabóknál
Békéscsaba
Andrássy-ut 16. sz. a.

készülnek — Legújabb tavaszi női kabátok nagy választékban raktáron, „Bizalom” Hiteliroda tagja.

Furcsa játék folyik a gyulai ingyenfürdőzés körül

Mielőtt e kényes kérdés körüli fejtegetéseinkbe bocsátkoznánk, meg kell állapítanunk, hogy jelen sorok írója volt az, aki a gyulai partfürdő engedélyezésének pillanatától kezdve a legélesebb harcot indította a szegénysorsu lakosság ingyenfürdőjének érdekében és egy pillanatra sem tért el ebben a kérdésben eleve elfoglalt álláspontjától.

Ennek előrebecsátása után ki kell jelentenünk, hogy furcsa játék az, ami ma a gyulai ingyenfürdőzés körül folyik. Élénk emlékezetünkben van annak a városi közgyűlésnek a lefolyása — 1930 tavaszán történt — amikor a képviselőtestület engedélyt adott a Pfaff és Schneider cégnek a partfürdő létesítésére. Schneider Mátyás, a cég beltagja, nehezen ment bele a dologba, elfogadhatatlannak találta a város által szabott feltételeket és a vita folyamán váratlanul visszavonta a fürdő létesítésére vonatkozólag benyújtott ajánlatát. Nagy megrökönyödés támadt Schneider Mátyás szavai nyomán, a polgármester felfüggesztette a közgyűlést, a befolyásosabb városatyák Schneider Mátyással együtt bevonultak a polgármesteri szobába és hosszas kapacitálás után sikerült csak Schneider Mátyást ajánlatának fentartására bírni.

Azután létrejött a szerződés a város és a fürdőt létesítő kft. között. A szerződés pontozatai — megmondjuk ma is — antiszociálisak voltak és sérelmesek a város lakosságának széles rétegeire nézve, amennyiben eltiltották az ingyenes szabadfürdőzést úgy a partfürdő feletti, mint a partfürdő alatti csatornarészekben. Amde még így sem volt a partfürdő létesítése anyagilag előnyös a vállalkozók számára, akik csak ráfizetéssel tudták a fürdőt a mai napig is fentartani.

Azóta állandóan napirenden van az ingyenes népfürdő kérdése és mi

is minden alkalmat felhasználtunk arra, hogy ez a jogos követelés megvalósíttassék. Most a megvalósulás stádiumába lép, de nem a megfelelő módon. Mert elsősorban sérti a partfürdő kft. szerződéses jogait és súlyos kártérítési pernek teszi ki a várost. Másodsorban a tervezett megoldás veszélyezteti a fürdőző közönség egészségét. Nem felejtettük még el, milyen drákói szigorral tiltotta el ugyanaz az egészségügyi hatóság a csatorna jegének hűtési célokra való felhasználását, amelyik most a csatornában való szabadfürdést meg akarja engedni. A tifuszveszély volt a jégvágási tilalom oka, ez a tifuszveszély, ha a csatorna vize fertőzött, fennáll a fürdőzőkre nézve is. Természetesen csak a város belterületén, vagy közvetlenül a belterület alatt, ahol a csatorna vize fertőzésnek van kitéve.

A szabadban való ingyenes fürdést meg kell tehát engedni, de nem a város belterületén, hanem a strandfürdő feletti csatornarészen és ott is úgy, hogy a város kavicsszűrő létesítésével gondoskodjék a fertőzőanyagoknak a vízből való eltávolításáról. Ez nem jár elviselhetetlen költséggel, ennyi áldozatot meghozhat a város a szegényebb néposztály érdekében. De segítene a bajon az is, ha a strandfürdőben hetenkint, mondjuk két napon át, egészen olcsó népfürdőnapokat létesítenének, ahol a vagyontalan lakosság filérékért hozzájuthatna a szabadfürdő élvezetéhez. Ez nem rontaná a strandbérlok anyagi érdekeit és a kérdés megnyugtató megoldásához vezethetne.

Semmiesetre sem szabad azonban ezt a fontos kérdést akár a fürdőzők egészségének veszélyeztetésével, akár a város anyagi érdekeinek kockázata mellett megoldani. Ezt ajánljuk az illetékes körök jóakaratu figyelmébe.

KIRÁLY MOZGÓ

GYULA, Telefon: 182.

Április 9, szombat

Stan és Pan óriási filmje

Vadnyugati őrjárat

Április 10, 11, 12,

vasárnap, hétfő, kedd

Magyar film!

Páger Antal, Tőkés Anna, Kabos Gyula, Turay Ida, Uray Tivadar

HOTEL KIKELET

Előadások kezdete: vasár- és ünnepnap 2, negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órákor, hétköznapokon negyed 5, háromnegyed 7 és 9 órákor.

Hallotta? . . .

— hogy százerítékes banketten bucsuzott el Békéscsaba város tisztikara és közönsége Kós Sándor számvevőségi főtanácsostól, akit a miniszter Szekszárdra helyezett át. A vacsorán vitéz Jánossy Gyula polgármester méltatta a távozó főtanácsos érdemeit, s utána Horváthy Miklós számvevőségi tanácsos és dr. Medovarszky Mátyás városi főjegyző mondott még bucsuztató beszédet.

— hogy a legszebb cipők a SCHIFF CIPŐHÁZBAN kaphatók Békéscsabán!

— hogy a héten feltörték Fischlovits és Schwarez békéscsabai textilárakereskedők Andrássy ut 11. sz. alatti üzletének kirakatát és 500 pengő értékű árut loptak ki belőle.

— hogy Békéscsaba város képviselőtestülete hétfőn, április 11-én délután 3 órákor rendkívüli közgyűlést tart, melyen a lakbérleti szabályrendeletet fogják tárgyalni. Az áprilisi rendes közgyűlést április 25-én tartják meg.

Lelepleztek

egy gyáralapító iparlovagot Mezőberényben

Kalandos történet egy álvegyésszmérnök
szélhámosságai körül

A múlt év őszén egy beteges külsejű, nyomorék férfi telepedett le feleségével együtt Mezőberényben. A férfi temesrékási dr. Szigeti Pál Ferenc vegyésszmérnöknek mondotta magát és csakhamar híre járt, hogy *nagyszabásu műtrágyagyárat akar a községben alapítani*. Szigeti azt mesélte, hogy tartalékos huszárfőhadnagy, majd később repülőtiszt volt a világháboru alatt és Verdun ostrománál vesztette el testi épségét. Elmondta azt is, hogy nagyapja, aki tábornok és Ferenc József király legbizalmasabb embere volt, halála után *harmincezer holdas birtokot* hagyott hátra Temes vármegyében és *huszezer holdat* Nyitrában. Halála után özvegye eladta a hatalmas földbirtokot és textilárugyárat alapított Ausztriában. Most nagyanyja idős korára való tekintettel pénzzé tette gyárat és ő is Mezőberénybe költözik, hogy anyagi támasztékot nyújtson unokája vállalkozásának.

Eddig szolt a kalandos történet, mely hitelre is talált Mezőberényben. A mérnök ur pedig szorgalmasan tartotta előadásait a gazdakörben a műtrágyázásról, nagy bőbeszédűséggel tárta fel multját, elmondta, hogy New-Yorkban szerezte vegyésszmérnöki diplomáját, ugyanott tanár volt a „High Scool”-on, Hollandiában egy csokoládégyárnak volt igazgatója, később Párizsban egy kozmetikai gyárat igazgatott, majd több évet töltött Olaszországban, Görögországban, Törökországban és Ausztriában. Előadása szerint a világháboruban a pozsonyi huszárezrednél szolgált, itt hercegekkel és grófokkal vívott párbajaival tette magát híressé, majd repülőtiszt lett belőle, Verdunnél teljesített szolgálataközben lezuhant és így lett nyomorékká.

A kalandos történetek nyomán egyre nőtt a nimbusza, amit az sem homályosított el, hogy nagyarányu közgazdasági tevékenysége mellett angol, olasz, török, német és francia *nyelvleckeiket is adott*, hitvese pedig *kozmetikai szerekekkel* házalt a községben. Közben társulási tárgyalásokat folytatott,

előbb egy mezőberényi ismert kereskedővel, majd egy vagyonos iparossal, amelyek azonban nem vezettek sikerre, mert a társak nem voltak hajlandók a pénzt kiadni a kezükből.

Végre megtörtént a szélhámoss leleplezése. Kovács Dénes budapesti lakos jelentette fel *cimbitorlásért* és annak megállapítását is kérte, vajjon Szigeti nem követett-e el *bigámiát*? Így került az ügy a csendőrség elő. A nyomozás furcsa dolgokat állapított meg. Elsősorban kiderült, hogy Szigeti *jogosulatlanul használja a „temesrékási, előnevet*, mert mint egyszerű Szigeti Pál született Temesrékásan, 1901-ben, most tehát 37 esztendő és mindössze 12 éves volt a *világháboru kitörésekor*. Tanulmányai nem jutott tovább a kereskedelmi iskola első osztályánál, tehát *jogosulatlanul használja a vegyésszmérnöki címet* és mindaz, amit kalandos életfolyásáról előadott, nem egyéb szemenszedett hazugságnál. Baj van a mezőberényi feleségével is, akivel csak *vadházasságban él*, mert igazi felesége, akivel a múlt évben kötött házasságot, még nem vált el tőle. De baj van a bécsi nagymamával is, akinek a holdban van a mesebe illő vagyona.

Mindezen leleplezések dacára Szigeti most is azt állítja még a csendőrség előtt, hogy Konstantinápolyban szerezte meg a vegyésszmérnöki diplomát és jöllehet Konstantinápolyban nincs is müegyetem, mégis megígérte a csendőrnöknek, hogy diplomáját, amint Bécsből megérkezik, néhány napon belül fel fogja mutatni. Ennek az ígéretének teljesítésével azonban mindmáig adós maradt és a csendőri eljárás tovább folyik elene.

Tavasza nagy mennyiségű Hamerli pécsi kesztyűk érkeztek, melyek minden színben és fazonban P 4.50, 4.90 árban kerülnek eladásra. Reklámkesztyűk már P 3.90-ért kaphatók a T A N A I divatházban Gyulán. Merkur bevásárlási helye.

Ruhát
csináltat?
Vásároljon
nálunk
Férfiszövetet
Lényeges megtakarítás
remek minták!

KULPIN
BÉKÉSCSABA *divatház*

Hallotta? . . .

— hogy Darida Károly békéscsabai tanítót tiszteletbeli elnökévé választotta az Országos Magyar Méhésszeti Egyesület.

— hogy nagyszabásu rágalmozási bünpert tárgyalta a héten a békési járásbírószág. A pernek K. L. Szabó Gábor községi bíró volt a sértetteje. Tizennégy vádlottat vádolt az ügyészi megbízott hivatalból üldözendő rágalmozás és becsületsértés vétségével, majd újabb nyolc egyénre terjesztette ki a vádat és vádlott lett a per két tanujából is. A nagyarányu bünpert április 13-án tárgyalják tovább.

— hogy a kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Molnár László budapesti és dr. Csajághy István szegedi törvényszéki jegyzőket a békéscsabai, dr. Dely István kalocsai törvényszéki jegyzőt a szeghalmi, dr. Hoffmann József gyulai törvényszéki jegyzőt a battonyai járásbírószághoz járásbírákká nevezte ki.

CSABAI KIS NOTESZ

1. Az *Aurora Kör* legutóbbi hangversenyén kinos feltűnést keltett az a közbeszólás, mely azalatt történt, mialatt a színpadon Friss Antal gordonkaművész Kósa György szonatináját játszotta. A jobb egyes páholy basszushangu bérője nem először jelenti be ilymódon különvéleményét a bérleti hangversenyek műsorösszeállításával szemben. Ez alkalommal azonban nem maradt egyedül „ellenzéki” véleménynyilvánításával.

2. *Berettyóújfaluból* jelentik a Notesznak, hogy az egyik nemzetközi kóolajvállalat békéscsabai körzetének elegáns képviselője, a napokban tartja ott eljegyzését azzal a fiatal szép leánnyal, aki kellemes megjelenésével nem is olyan nagyon régen Csabán is sok sikert aratott...

Tanuljon franciául Felici mestertől!

3. *Miyasaki Tomi*, vagy ahogy néhány évvel ezelőtt a szimpatikus japán fiatalembert egész Csabán hívták, egyszerűen — Tomi, — Honoluluból most azt írja a Notesznak, hogy röviddel ezelőtt Csabai (Weinberger) László operaénekes New-Yorkból küldött részére levelet, melyben ottani nagy sikereiről számol be. Tomi — mint írja — még nőtlen és mindig nagy szeretettel gondol vissza Csabára, ahová őt oly sok kedves ismeretsége és emléke fűzi. Időközben *Csabai László* megnősült és New-Yorkból visszaérkezett Békéscsabára. Már szombaton este közre is működik a magántisztviselők előadóestjén.

A Notesz hirdetései díszkrétek és eredményesek.

4. *Bankközi vidéki bajnoki kardvívóversenyt* rendez Békéscsabán szombaton este a Pénzügyi Sportegyletek Ligája. A versenyen a Csaba Vívó Egyesület két bankos tagja, Karácsonyi Lajos és Frenkel Miklós is részt vesz. Vívó és bankkörökben érdeklődéssel várják, hogy az idei bajnoki versenyen ki lesz a „legjobb csabai vívó” és ki veheti át a *Bohnert ömértisége* által kiosztásra kerülő értékes díjakat.

(k. gy.)

Hallotta? . . .

— hogy Orosházán évi közgyűlést tartott a Frontharcos Főcsoport, melyen lelkes ünneplésben részesítették Bakos Józsefet, a járás új főszolgabíráját.

A Kuria jogegységi tanácsánál keres orvoslást Vermes Ernő egy marasztaló ítélet miatt

A mult héten tárgyalta a gyulai kir. törvényszék büntető felelveteli tanácsa azt a feljelentést, amelyet Balázs Árpád tett Vermes Ernő ellen hatóság előtti rágalmazás miatt azért, mert Vermes Ernő őt megelőzőleg rágalmazásért beperelte s ebben a perben a bíróság Balázsszal szemben *bizonyítékok hiányában* felmentő ítéletet hozott. A hatóság előtti rágalmazás vétségének vádja alól első fokon *bűncselekmény hiánya címén felmentették Vermes Ernőt*. Most azonban a felebbezési tanács megváltoztatta a felmentő ítéletet és Vermes terhére megállapította a hatóság előtti rágalmazást s őt ezért *50 P pénzbüntetésre* ítélte.

Mivel ez a marasztaló ítélet rendes uton feljebb nem vihető,

Vermes Ernő védője után a Kuria jogegységi tanácsához fordul u. n. *jogegységi perorvoslat* iránt, azon az alapon, hogy az ő elitélése elvi ellentétben áll a gyulai kir. törvényszék és más bíróságok által eddig állandóan követett gyakorlattal. Az eddigi bírói gyakorlatban u. i. a hatóság előtti rágalmazást sosem állapították meg, hogyha a megelőző ügyben a vádlott által feljelentett személyt a bíróság csak bizonyítékok hiánya okából mentette föl, a bűnvádi perrendtartás 326. §. 2. pontja alapján. Amennyiben a koronaügyész ezt a kérdést a Kuria jogegységi tanácsa elé viszi, úgy a *végző döntést ebben az ügyben a Kuria elvi állásfoglalása fogja meghozni.*

Apor Gizella bárónő a betegek eucharisztikus kongresszusáról

Az eucharisztikus kongresszus előkészítő bizottságának keretén belül külön szakbizottság foglalkozik azzal a szép gondolattal, hogyan lehetne a fekvő betegekhez is eljuttatni a májusi eucharisztikus ünnepségek hangulatát. *Serédi hercegprímás* nagy megértéssel karolt fel az eszmét. *Czapik* kanonok elnöklete alatt *Esterházy Mária* grófnő, az Oltáregyesület elnöke, gróf *Hunyady Józsefné* és *Apor Gizella bárónő* megalakították az eucharisztikus kongresszus betegápolónői bizottságát.

— Ugy érezzük, — mondja az akcióról *Apor Gizella bárónő* — hogy a szenvedők, a betegek nem nélkülözhetik azt a mélyszégyes vigaszt, melyet az összetartozás érzése jelent a kongresszus minden egyes résztvevőjének. Először úgy gondoltuk, hogy egy-egy kórház katolikus fekvőbetegeit közös kórterembe egyesítjük és ott tartjuk meg az ünnepségeket, nehogy a legcsekélyebben is zavarjuk a más vallású betegeket. Ez azonban nem bizonyult kivihetőnek és ezért, a jelenlegi terv szerint minden kórházban lehető sok olárt állítunk fel.

— *Május 1-je idén a „betegek kongresszusa”, ez a nap kizárólag*

az ő napjuk.

— A körmenet során, melyet május 1-én tartanak meg, az Oltáriszentséggel nem csak átmennék a kórtermeken, áldást osztogatva, hanem az egyházi főméltóság a monstranciával *minden egyes fekvő, katolikus beteg ágyához odamegy és egyénileg megáldja.* Ez a szép szokás Lourdesban általános, de úgy tudom, hazánkban még idáig nem valósították meg.

A magyar püspöki kar máris oszi konferenciáján elhatározta, hogy lehetőleg minden kórház és intézet betegeit részesíteni kellene az eucharisztikus kongresszus lelki meggazdagodásában, és ezért, a „betegek kongresszusának” napja előtt, *április 28—29—30-án Triduumot rendeznek a betegek részére*, amelyen természetesen csak egy rövid prédikációt tartanak naponta.

A békésmegyeiek Budapestén a

Metropoleban találkoznak

Rákóczi-ut 58.

Pompás új kávéháza, János-vitéz sörözője, gyönyörű télikertje a főváros látványossága. Olcsó, kényelmes szobák, előnyös penzióárak. Cigány: Farkas Józka. Jazz-tánc: Virány swingorchestra.

**Próbálja meg egyszer
Ön is
a METROPOLE-t**

Felbontották az aszfaltburkolási ajánlatokat. Gyula városa pályázatot hirdetett az állami kórház előtti utszakasz aszfaltburkolási munkálataira. Az elmúlt héten bontották fel a beérkezett ajánlatokat. Öt vállalkozó cég pályázott a munkálatokra, még pedig a Magyar Aszfalt Rt. Budapest P. 15.012, Heilinger Antal Gyula P. 16.920, Czíkó István Budapest P. 13.520, Utépitő és Aszfaltvállalkozási Rt. Budapest P. 15.069'90, The Neuchatel Asphalt Co. Ltd. Budapest P. 14.280 ár mellett.

Konzervgyárat akarnak létesíteni Békéscsabán? Békéscsaba iránt állandó érdeklődés mutatkozik a nagyipari vállalkozók részéről. Legutóbb egy dán pénzcsoport foglalkozott az azzal a tervvel, hogy nagyszabású húsfeldolgozó igari üzemet létesít Békéscsabán. A tervbevetett gyári üzem főleg dobozos sonka készítésével szándékozott volna foglalkozni és árúját 90 százalékban Amerikába, 10 százalékban más külföldi államok részére exportálta volna. A terv — sajnos — már az első érdeklődés stádiumában meghiusult, mert a hűtőház hiánya lehetetlenné tette a konzervgyár felállítását. Nincs kizárva, mihielyt a hűtőház felépült Békéscsabán, a dán pénzcsoport ismét foglalkozni fog tervének megvalósításával.

Fontos szociális intézkedések a békéscsabai Villamos Műnél

A békéscsabai városi Villamos Mű igazgatósága április havi ülésében fontos szociális intézkedéseket léptetett életbe alkalmazottainak javára. Elhatározta az igazgatóság, hogy minden legalább egy év óta állandó munkakörben dolgozó családok órabéres alkalmazottja havonta *családi pótlékot* kap, még pedig feleség után 4.50, első és második gyermek után egyenkint 9.-, harmadik és minden további gyermek után fejenkint

11.50 pengőt. Ez a pótlék csak tizenhatodik életéven aluli önálló keresettel nem rendelkező gyermekek után jár.

Ez a humánus és szociális rendelkezés kereken negyven órabéres alkalmazottat — kiknek összesen ötven igényjogosult gyermekük van — juttat jobb életkörülmények közé. Elhatározta továbbá az igazgatóság, hogy a világháborúban résztvevő tűzharcos órabére-

seinek még külön 3.60 pengős *hadipótlékot* is ad.

Végül jóváhagyta az igazgatóság az órabéresek *fizetési szabadságának* kibővítéséről szóló javaslatot is, melynek értelmében az órabéres alkalmazottak a 2—5 szolgálati évben hat, azontul évenként tizenkét munkanap szabadságot kapnak, napi nyolcórás munkaidő bérének és az összes pótlékoknak teljes megtérítése mellett.

Magyar Öszöveségi Egyházat alapít a zsidóság — Ujpesten

Mialatt a jobboldali társadalom egyre hangosabban sürgeti a zsidókérdés országos rendezését, Ujpesten maga a zsidóság kezdeményezett egy olyan mozgalmat, amelyik — ha sikerre vezet — korszakalkotó reformokat valósítana meg a zsidóság egyházi életében. Dr. Enőd József ismert ujpesti ügyvéd áll a mozgalom élén és a megalakult országos bizottság kiáltványában bejelentette a Magyar Öszöveségi Egyház megalapítását, melynek alapvető céljai a következők:

Elhagyni mindent, ami régi vonatkozású, mert a zsidó, az izraelita elnevezés nem fedi a valóságot. *Hitünk* — mondja a kiáltvány — *az egy Isten imádata, vallásunk a formákon túl emelkedett erkölcsi tanulmányok, imádságunk nyelvezete héber helyett magyar legyen.* A bibliai időszámítás helyébe lép a magyar hazai naptár. Hetedik napnak nem a szombatot tekintik benne, hanem úgy, amint a keresztény felekezeteknél: *vasárnap a megpihenés napja.* Az ujév január elsején kezdődik és a zsidó népi szokások megtartását teljesen mellőzik.

A kiáltvány kibocsátói megalapítják, hogy a magyar zsidóság egy része már régen elszakadt a mózesi törvényektől. Légüres térben éltek, nem tartották be az étkezési szabályokat, nem mondták el a nap meghatározott részeiben a rájuk nézve idegen és érthetetlen szövegű imákat, a szombat munkaszüneti és rituális szabályait kötelezőnek el nem ismerték és így elvesztették a vallási meggyőződésük szerinti kapcsolatot az Istennel. Az öszöveségi hitvallás visszaadja a hitet és az egy Isten határtalan szeretetét.

Az öszöveségi egyháznak csak az lehet tagja, aki hazánk törvényei szerint magyar állampolgár. Büntetett előéletű ember az egyház tagjai sorába fel nem vehető. Az egyházi és papi szervezetben a római katolikus egyház hierarchikus rendszerét tartják helyesnek. A kiáltványt végül azzal fejezik be, hogy az öszöveségi hitvallás már régen benne él lelkünkben és annak a reményének adnak kifejezést, hogy ez az átalakulás simán és minden akadály nélkül fog megvalósulni.

A ruhakeresés bizalom kérdése?

Akkor keresse fel **Tisch Ernő** ruhaüzletét!

Külön méret-osztály.

Békéscsaba: Szt.-István-tér 10.

Gyula: Városház-ucca 4.

Alsó-Fehér-Körösi Ármentesítő,
Belvziszabályozó és Vízhasznosító
Társulat, Gyula

263—1938. szám.

Hirdetmény

Az Alsó-Fehér-Körösi Ármentesítő Társulat a tulajdonát képező feketekörösi remetei, szanazugi, a Fehér- és Feketekörös egyesülésénél levő és a kettőskörösi balparti dobozi, békési hullámterét legeltetési vagy kaszáltatási célra egy évre hasznosbérbe adja.

A feketekörösi remetei hullámter a lugosi átmetszés alsó végétől a remetei közuti hidig terjed, területe 9 kat. hold.

A feketekörösi szanazugi hullámter a gyula—sarkadi országúti lejárótól lefelé a dobozi határig terjed, területe 41 kat. hold 610 négyszögöl.

A Fehér- és Feketekörös egyesülésénél levő hullámter a dobozi határtól a Fehérkörös jobbparti töltésének végéig terjed, területe kb. 4 és fél kat. hold.

A kettőskörösi dobozi hullámter az 1000 fm-től a 3700 fm-ig terjed, területe kb. 45 kat. hold.

A kettőskörösi békési hullámter a Doboz—békési határtól lefelé a 10.900 töltés folyó méterig terjed, területe kb. 90 kat. hold.

A legelő területek külön-külön adatnak ki bérbe.

Az ajánlatok folyó évi április hó 11-én déli 12 óráig adandók be a Társulat irodájában Gyulán, Kossuth Lajos utca 19. sz. alá, ahol a bérlet részletes feltételei is a hivatalos órák alatt 8-tól fél 2 óráig megtudhatók.

Gyula, 1938. április hó 1-én.

Kienitz Vimos s. k.
igazgató-főmérnök

Olcsó és jó szálloda Pesten a

METROPOLE,

a Rákóczi uton 150 kényelmes szoba 4 pengőtől, teljes penzióval 9 pengőtől. — Az étteremben szegedi Farkas Jóska muzsikál, a télikertben délután és este Virány jazz játszik a tánchoz. Hallgassa meg mindkét zenekart rádió. Adjon barátainak találkozót, hívja meg őket vacsorára a

METROPOLE-ba

48/4—1938. ikt. szám.

Verseny tárgyalási

hirdetmény

(Kivonat)

A gyulai m. kir. állami kórház nyilvános versenytárgyalást hirdet 2500 métermázsa hazai származású dorong tűzifa szállítására.

A kiírás részletei (teljes szövegű versenytárgyalási hirdetmény, általános és részletes szállítási feltételek, ajánlati és költségvetési űrlap) a gyulai m. kir. állami kórház gazdasági hivatalában kétköznaponként 8 és 14 óra között díjmentesen kaphatók, továbbá a budapesti és szegedi Kereskedelmi és Iparkamarában, a gyulai polgármesteri hivatalban és Általános Ipartestületben, a H. R. Ö. Á. Nemzeti Szövetsége gyulai fiókjánál megtekinthetők.

Az ajánlatokat 1938. évi április hó 26-án d. e. 11 óráig kell benyújtani a gyulai m. kir. állami kórház gazdasági hivatalában.

Felbontás 15 perccel később.

Bánatpénzt le kell tenni.

Gyula, 1938 április hó.

Kórházigazgatóság

227/3—1938. ikt. szám.

Verseny tárgyalási

hirdetmény

A gyulai m. kir. állami kórház területileg Gyula m. város területére korlátozott versenytárgyalást hirdet az 1938—39. költségvetési évben elhalt és a kórház által temetendő szegény betegek temetésére.

Az ajánlattételhez szükséges nyomtatványok a gyulai polgármesteri hivatalban és Általános Ipartestületben, a „Hadróá” gyulai fiókjánál, a budapesti és szegedi Kereskedelmi és Iparkamaránál megtekinthetők, illetve a kórház gazdasági hivatalában hétköznapi 8—11 óra között fsz. 1. szám alatt díjmentesen beszerezhetők.

Az ajánlatokat 1938. évi április hó 28-án d. e. 11 óráig kell a kórház gazdasági hivatalába benyújtani.

Felbontás 15 perccel később.

Bánatpénzt letenni nem kell.

Gyula, 1938. évi április hó.

Kórházigazgatóság

4090—1938. vght. szám.

Pk. 10107—1937 szám.

Árverési hirdetmény

Dr. Fischer Ferenc békéscsabai ügyvéd által képviselt Reimann Gyula bpesti bej. cég javára 100 P tőke és több követelés járuléka erejéig békéscsabai kir. járásbíró-ság 3100/1936. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1937. év április hó 13-án lefoglalt 3000 P-re becsült ingóságokra a békéscsabai kir. járásbíró-ság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t-c. 20. §-a alapján a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igényke-reset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán Békéscsabán, Ujkigyósi-u. 22. sz. alatt leendő megtartására határidőül

1938. évi április hó 13. nap-jának délelőtt 10 órája

tűzetik ki, amikor a bíróság által lefoglalt Chevrolet teherautó s egyéb ingóságokat a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is — de a kikiáltási ár két-harmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni.

Békéscsaba, 1938. március 26.

Sonnenfeld

kir. járásbíró-sági végrehajtó.

Rendelje nyomtatványait

a LEOPOLD-nyomdában.

VISSZHANG

Gazdaságpolitikai és társadalmi hetilap

Megjelenik minden vasárnap

Felelős szerkesztő és kiadó:

VERMES ERNŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BÉKÉSCSABÁN, Andrássy-ut 7.

Engel Hirlapiroda. Tel. 253.

GYULÁN, Vad-uca 3. Tel. 31.

Előfizetési díj egy évre 5 pengő.

Hatóságoknak, vállalatoknak, pénzintézeteknek mellékkiadványokkal együtt 30 pengő.

Hirdetések hasábmillimétersoronként 10 f.

Nyomatott Leopold Sándor nyomdájában Gyulán.